

Kriget i Ukraina. Daglig uppdatering. Kl 10.00, 04.03.2022

Energisäkerhet. Den ryska armén har beskjutit kraftverk vid kärnkraftverket i Zaporizhzhia. Det är det största kärnkraftverket i Europa. Nuförtiden har branden lokaliserats och släckts samt strålningsnivån ligger inom normen och är inte hotfulla. Den ryska militären är dock fortfarande närvarande vid anläggningen och håller den under sin kontroll. Om detta kraftverk exploderar skulle explosionen bli tio gånger värre än Tjernobyl, säger utrikesminister Kuleba. Internationella kärnsäkerhetsbyrån (IAEA) har satt sitt Katastrofcenter i full beredskap dygnet runt. Dessförinnan antog styrelsen en resolution där man fördömde den ryska aggressionen mot Ukraina och krävde att Ryssland omedelbart skulle upphöra med all olaglig verksamhet som hotar Ukrainas kärnkraftsanläggningar. Redan tidigare, den 3 mars, hade Ukraina vänt sig till IAEA och förklarat att Rysslands beslagtagande av kärnkraftsanläggningarna i Tjernobyl och dess personal tyder på kärnkraftsterrorism.

Förhandlingar - Rond 2. Den ukrainska delegationen deltog i den andra förhandlingsrundan med den ryska delegationen. Ukrainas viktigaste krav har ännu inte uppfyllts, enligt Mykhailo Podolyak, rådgivare till chefen för presidentens kansli. Båda parter har dock nått en överenskommelse om att gemensamt organisera humanitära korridorer för evakuering av de civila, samt leverans av mat och läkemedel till de områden där striderna är som värst.

Humanitära krisen. Ukrainas Verkhovna Rada (parlament) vände sig till FN, ICRC, Europaparlamentet, nationella parlament etc. för att skydda Ukrainas civilbefolkning från väpnade attacker från ryska inkräktare. I talet ingick en begäran om en flygförbudszon över Ukraina, inrättandet av humanitära korridorer och att föra in FN:s fredsbevarande styrkor. Under tiden evakuerades 1 500 kvinnor och barn från Irpin och Bucha och 500 från Fastiv i Kievregionen på grund av den spända situationen i området. Blockaden av **Mariupol i Donetsregionen** fortsätter eftersom stadens kritiska infrastruktur är skadad och det finns störningar i el-, värme- och vattenförsörjningen. Nu väntar stadens myndigheter på beslutet om de "gröna korridorerna". Efter tre dagars motstånd mot ryska trupper varnar de lokala myndigheterna i **Kherson** för att staden är nära en humanitär kris ifall situationen fortsätter. Khersons borgmästare uppmanar till skapandet av "gröna humanitära korridorer" för att människor ska kunna evakuera staden. Omkring 40 personer har dödats, mer än 600 personer med diabetes behöver insulin, bristen på tillgång till läkemedel är utbredd i hela regionen.

Luftangreppen fortsätter. Det finns oroväckande rapporter om att ryssarna kan ha riktat flera raketavfyrningssystem vid den ryska gränsen, i byn Popovka, mot sitt eget territorium, säger Dmytro Kuleba, utrikesministern. Detta kan fungera som en operation under falsk flagg för att få Ukraina att framstå som en angripare. Ett annat luftangrepp i **Okhtyrka i Sumyregionen** träffade stadens värmekraftverk och järnvägsstation. **Kharkiv** fortsätter att utsättas för kraftig beskjutning - ett antal bostadshus och flygfältet besköts. **Izjum i Kharkivregionen** är under regelbunden beskjutning var 90:e minut. **Bucha, Kievregionen** är under Ukrainas kontroll men senare under dagen fortsatte beskjutningen i fyra timmar. Situationen i staden är ganska under kontroll, medan ryska trupper finns kvar i de närliggande byarna. I **Kherson** beslagtogs ryska trupper lokalerna för TV-radiokanalen "Suspilne". Destabiliseringen av de nationella TV- och radiostationernas funktionssätt syftar i första hand till att erhålla officiella kanaler för desinformation. Utrikesminister Kuleba varnar för att ockupanterna kan komma att anordna en demonstration till stöd för att Kherson ska ansluta sig till Krim. Striderna om **Energodar, Zaporizhziaregionen** fortsätter. Staden är fortfarande under Ukrainas kontroll, även om de ryska trupperna har gått in i staden. I **Chernihiv** dog 22 civila på grund av ytterligare en flygattack. Videon visar **Borodyanka i Kievregionen** efter de senaste striderna. Gymnasieskolan i **Zhytomyr** har förstörts helt efter morgonens missilattack.

Det internationella samfundet. Ukraina kommer att delta i **Natos brådskande möte den 4 mars**. Minister Kuleba kommer att uppmana till att förse Ukraina med luftförsvårssystem och begära att himlen stängs och att man tar ett mer systematiskt grepp för att garantera säkerheten. EU:s inrikesministrar stödde enhälligt att bevilja ukrainska flyktingar omedelbart skydd och rättigheter, nämligen att bo och arbeta inom EU, tillgång till sociala förmåner (bostäder och sjukvård). **Ungern** kommer inte att lägga in sitt veto mot EU:s sanktioner mot Ryssland

och enigheten i det 27 medlemsstater stora blocket är "av största vikt" mitt i kriget i Ukraina, har premiärminister Viktor Orban sagt. **Moldavien och Georgien** har efter Ukrainas beslut formellt ansökt om EU-medlemskap.

Sjukvård. Ukrainas hälsoministerium har meddelat att över 500 utländska läkare har uttryckt en önskan om att komma till Ukraina och tillsammans med ukrainska läkare ge hjälp.

Stängning av företag. Spotify meddelade att man stänger sitt lokala kontor i Ryssland och begränsar sin verksamhet överlag. Volkswagen har meddelat att man stoppar sin produktion i Ryssland. Ikea har meddelat att man tillfälligt avbryter sin verksamhet i Ryssland. Airbnb avbryter sin verksamhet i Ryssland och Vitryssland. Se listan över företag som avbryter sin verksamhet i Ryssland.

Desinformation. För att rättfärdiga ett fullskaligt krig använder Ryssland aktivt en specifik berättelse på sociala nätverk och i media som riktar sig till människor över hela världen. De förklarar aggressionen med befrielsen från lidandet i Donetsk- och Luhanskregionerna. Enligt Ryssland orsakades sådant lidande av de så kallade ukrainska "nationalisterna" och "nazisterna". Ryssland hävdar att den ukrainska militären har angripit Donbas i åtta år och tvingat Ryssland att starta ett krig. Sådana berättelser innehåller nödvändigtvis hänvisningar till barns och äldres död.

Falska nyheter spreds om potentiell diskriminering av utlänningar i Ukraina. Ukraina använder inte utlänningar som en "mänsklig sköld" - konstaterar Center for Countering Disinformation vid Ukrainas nationella säkerhets- och försvarsråd. Enligt Rysslands propaganda hjälper ryssar utländska studenter att lämna Ukraina "tagna som gisslan av ukrainska säkerhetsstyrkor som använder dem som mänskliga sköldar". Detta är falskt, eftersom Ukraina ser till att underlätta evakueringen för alla som är villiga.

Radiostationen Ekho Moskv, en av Rysslands sista kvarvarande liberala medier, har upplösts av sin styrelse efter att ha utsatts för påtryckningar på grund av sin bevakning av kriget i Ukraina, sade dess redaktör på torsdagen.

Akademiska världen. Ukrainska forskare uppmanar den internationella akademiska världen att avbryta samarbetet med Ryssland. De uppmanar till en internationell bojkott av vetenskapliga evenemang i Ryssland och säger att ryska forskare bör förbjudas att få tillgång till databaser, att ryska publikationer ska tas bort från SCOPUS och att partnerskap med ryska förlag som får finansiering från staterna ska upphöra.

Statistik:

- Det finns en uppskattning av den ryska militärens totala förluster från 06.00 den 4 mars 2022: trupper - ca 9166, stridsvagnar - 251, APV - 939, artillerisystem - 105, MLRS - 50, luftvärnssystem - 18, flygplan - 33 (TBC), helikoptrar - 37 (TBC), fordon - 404, lättbåtar - 2, bränsletankar - 60. (Uppgifterna uppdateras kontinuerligt). Det är svårt att beräkna på grund av den höga intensiteten i fientligheterna).

Varje handling är viktig, oavsett hur liten den är!

- **Ring dina myndighetspartners för att begära en flygförbudszon för Ukraina.**
- **Internationella läkare kan ge stöd. Länk för läkarna att ansluta sig till Ukraina: <https://bit.ly/3Ka5zX9>, ukrainemedhelp@gmail.com.**
- **Du kan stödja Ukraina via en lista över pålitliga organisationer - Stand For Ukraine.**

Tack för ditt stöd till Ukraina! Slava Ukraini! Ära för Ukraina!

Update prepared by representatives of Ukrainian NGOs and experts in human security and democracy, who are in cities all over Ukraine right now. NGOs: Institute for political and information research NGO, World of Communities, Kyiv educational center Tolerspace, U-Cycle NGO (Kyiv Cyclists Association), OpenSpace.Works Cooperative. Experts: Sofia Oliynyk, Maryana Zaviyska, Sofia Bela (culture heritage block), Taras Tymchuk, Uliana Movchan (Disinformation block).